

Zadružna knjižica

štev. 156

za

Gosp. Franc Leskelj.

Zadružni delež

podnanaške
mlekarske in sirarske
zadruga

s sedežem v Hruševji

registrovane zadruga z neomejenim
poroštvom.

Štev. 156

Lastnik tega zadružnega deleža,
Gospod *Franc Laskelj posestnik v*
Plavincih steo 4.

ki se je zglasil za pristop v zadrugo, podpisal pristopni
list in zadružna pravila, je plačal tega deleža 10 *Skon*
delež in bil zadružnikom sprejet.

Podnanoška mlekarska in sirarska zadruga
s sedežem v Hruševji,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

dné *1. januarja* 1905.

Za načelstvo:

H. Helharč *P. Helmarč* *Blagojnik*

PRAVILA

mlekarske in sirarske zadruge Podnanoške s sedežem v Hruševji, registrovane zadruge z neomejenim poroštvom.

Imé in bivališče.

§ 1.

Podpisanci se združijo v zadrugo z imenom: „Podnanoška mlekarska in sirarska zadruga, registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.“

Bivališče zadruge je v Hruševji.

Namen.

§ 2.

Zadruga ustanovi mlekarno, kamor bodo zadružniki oddajali mleko, da se porabi (spravi v denar).

Zadružniki.

§ 3.

Zadružnik je lahko vsak samosvoj kmetovalec (posestnik, najemnik, uživalec dohodkov iz kmetijskih zemljišč), ki ima vse državljsanske pravice, redi krave ter se peča z mlekarstvom.

§ 4.

Zadružnike sprejema predstojništvo. Če pa koga ne sprejme predstojništvo, lahko ga sprejme občni zbor, če se dotičnik pritoži, oziroma oglasi tamkaj.

Vsakdo, komur se pristop k zadrugi dovoli, naznaniti ji mora svoj pristop pismeno (oddati ji mora pristopni list).

Novi zadružniki plačajo v rezervni zaklad prispevek, katerega določi občni zbor.

§ 5.

Zadružnik neha biti:

- a) kdor naznani svoj izstop, in sicer 6 mesecev po svoji odpovedi, toda ne pred pretekom poslovnega leta;
- b) kogar na predlog predstojništva ali nadzorništva izključi občni zbor;
- c) kdor umrje. Vendar pa dediči lahko ostanejo pri zadrugi do konca poslovnega leta.

§ 6.

Občni zbor sme zadružnika izključiti:

- a) če ta s svojim ravnanjem škoduje zadržnim koristim;
- b) če ne izpolnjuje predpisov pravil ali opravičnikovih;
- c) če ni sposoben, da bi upravljal svoje premoženje.

Izstopivši ali izključeni zadružniki ne smejo biti v nikaki zvezi z zadržnimi opravi, pa tudi k občnim zborom ne smejo hoditi.

§ 7.

V zadržni pisarni morajo biti zapisniki o sklepih občnega zbora ter imenik vdeležencev tega zbora.

Deleži.

§ 8.

Delež znaša 10 kron. Vsak zadružnik mora vzeti toliko deležev, kolikor je zglasil krav, od katerih hoče zadrugi dajati mleko.

Deleži se ne obrestujejo ter jih mora vsakdo plačati takrat, kadar zglati krave.

Pravice zadružnikov.

§ 9.

Vsak zadružnik ima pravico:

- a) hoditi k občnim zborom, tamkaj vdeleževati se posvetovanj, glasovanja in volitev; zadružnice (ženske) pošiljajo na občne zbore pooblaščenke;
- b) rabiti zadržne naprave, kolikor to dopuščajo določbe.

Dolžnosti zadružnikov.

§ 10.

Vsak zadružnik mora:

- a) zadrugi dati mleko vseh onih krav, ktere je zglatil zadrugi; kdor je zadrugi zglatil vse krave, sme doma obdržati le toliko mleka, kolikor se ga porabi v gospodinjstvu;

- b) plačati deleže, kakor to predpisuje § 8., ter prispevek za rezervni zaklad, kakor zapoveduje § 4.;
- c) izpolnjevati vse, kar določujejo pravila ter tudi opravilnik, in vse sklepe občnega zbora;
- d) biti porok za zadružne obveznosti, kolikor to določa zakon o zadrukah;
- e) vse opustiti, kar bi utegnilo oškodovati zadružne koristi.

Poroštvo.

§ 11.

Za zadružne obveznosti so zadružniki skupno porok z vsem svojim premoženjem.

Zadružna uprava.

§ 12.

Zadružne zadeve upravlja:

- a) predstojništvo;
- b) nadzorništvo in
- c) občni zbor.

Člani predstojništva in nadzorništva opravljajo svojo službo kot neplačano častno službo in morejo zahtevati povračila le za stroške v gotovini, ki pa se morajo odobriti.

Ali naj blagajnik dobi kako odškodnino za svoj trud in koliko, določi občni zbor.

§ 13.

Za predstojništvo, za nadzorništvo in za občni zbor je treba narediti po eno knjigo (zapisnik), ktere strani so zaznamovane z zaporednimi številkami. V te knjige se morajo natančno zapisati razprave, posebno pa vsi sklepi. Poleg tega pa je za vsak občni zbor, kateri sklene kaj takega, kar je treba vpisati v zadružni register, treba narediti za sodnjo porabo poseben, poverjen zapisnik.

Če se ti predpisi o sklepih občnega zbora kdaj ne izpolnijo, kaznuje zadrugo kupčijsko sodišče s postavnimi kaznimi zaradi nereda.

Predstojništvu imenuje zapisnikarja predstojnik, nadzorništvu njegov načelnik, občnemu zboru pa predsednik.

Zapisnik vsake seje predstojništva in nadzorništva se mora prečitati, potem pa ga potrdijo in podpišejo člani, ki so bili navzoči pri dotični seji. Zapisnik občnega zbora potrdijo in podpišejo: predsednik, zapisnikar in tretji vdeleženec, ktereга določi občni zbor.

V zapisnik občnega zbora lahko pogleda vsak zadružnik, pa tudi upravno oblastvo (§ 34. z. z.).

Predstojništvo.

§ 14.

V predstojništvu so: predstojnik, blagajnik in tajnik.

Člane predstojništva voli občni zbor redno za tri leta.

Vsako leto izstopi na dan rednega občnega zbora po en član iz predstojništva; prva dva določi žreb. Izstopivši član se lahko zopet voli.

§ 15.

Vsakega posameznega člana, pa tudi vse predstojništvo, lahko odstavi nadzorništvo, če so ravnali proti določbam zakona o zadrugah, proti pravilom ali proti pravilniku, in če so sploh kaj naredili, kar ni v korist zadrugi. V tem slučaju pa mora nadzorništvo v osmih dneh sklicati občni zbor, da končno reši to zadevo.

Občni zbor lahko vsak čas prekliče izvolitev posameznih članov predstojništva (§ 15. z. z.).

§ 16.

Če iz predstojništva kak član izstopi ali je trajno zadržan, imenovati mora nadzorništvo namestnika za čas do prvega občnega zbora, pri katerem se izvrše dopolnilne volitve.

Pri teh volitvah izvoljeni člani predstojništva so voljeni za toliko časa, za kolikor so bili oni, na katerih mesto stopijo.

§ 17.

Člane predstojništva, pa tudi njih namestnike (§ 16.), je vselej takoj po izvolitvi treba naznaniti, da se vpišejo v združni register, sicer mora predstojništvo plačati kazen zaradi nereda. Temu naznanilu je treba priložiti dotičnikov poverilo (legitimacijo).

Članom prvega predstojništva so poverilo ta pravila (§ 73), vsem drugim pa dotični volilni zapisnik občnega zbora, oziroma nadzorništva.

Vsi člani predstojništva ter njihovi namestniki se morajo podpisati pred sodiščem, ktero vodi združni register, ali pa jim mora podpise potrditi sodišče ali beležnik (notar).

§ 18.

Za zadruge se podpisujeta predstojnik in še eden izmed ostalih dveh članov predstojništva, in sicer pod naslov zadruge (firmo), naj ga napiše kdorkoli, ali pa, če je natisnjen.

§ 19.

Predstojništvo upravlja zadrugo ter jo zastopa — izvzemši v slučajih, navedenih v § 31. d. — v sodnih in izvensodnih zadevah z vsemi pravicami, katere ima po zakonu o zadrugah (§ 18.—21. z. z.).

Vsa pravna opravila, katera sklene predstojništvo kot tako, dajejo zadrugi pravico ter jo vežejo.

Predstojništva pravica, da zastopa zadrugo, velja tudi za vsa opravila, za katera je po splošnjem državljaanskem pravu potrebno posebno pooblastilo, ki določa način opravila (§ 18. z. z.).

V pravnih prepirih, pa tudi pri kakem zavodu ali podvzetju, ali pri kakem društvu, ki se pridruži zadrugi, da bi vravnala pomanjkanje ali preostajanje denarja, ali če zadruga začne z njim poslovati, če to sklene občni zbor, zastopa zadrugo lahko predstojnik sam ali pa kak drug član predstojništva, če ga poveri predstojništvo, ter ne potrebuje drugega poverila (legitimacije), kakor volilni zapisnik in pismeno naročilo.

§ 20.

Predstojništvo mora določbe zakona o zadrugah ter določbe zadružnih pravil, pa tudi vse, kar se v njih v teku časa spremeni ali popolni, ter vse veljavne sklepe občnega zbora in nadzorništva natančno izpolnjevati ter ravnati se po opravilniku, katerega sestavi nadzorništvo. Posebno pa mora:

- a) izvrševati vsa oglasila, naznanila in razglase, katere zahteva zakon o zadrugah, skrbeti, da se naredi imenik zadružnikov in da se pišejo (vodijo) potrebne knjige, ter izpolnjevati vse dolžnosti, kar jih predstojništvu nalaga zakon o zadrugah, sicer se člani predstojništva kaznujejo, kakor je določeno za slučaj, če opuščajo (ne izpolnjujejo) dolžnosti, največkrat z denarnimi kaznimi, katere pa se ne plačuje iz zadružne blagajne;
- b) sklepati o vsprejemu zadružnikov, ali predlagati njihovo izključenje;
- c) sklepati o vseh zadružnih dohodkih in stroških, oziraje se na pravila, posebno o novih posojilih, v kolikor je v to pooblasti občni zbor; če bi pa posojilo bilo večje, prositi mora dovoljenja nadzorništva, oziroma občni zbor;
- d) spisovati za zadrugo obvezne spise in listine, izvzemši one, katere navaja § 31. d., samostalno sklepati posojilne pogodbe do najvišje vsote, katero določi občni zbor, ter samostalno postopati v pravnih prepirih; za vse druge pogodbe pa si mora izprositi dovoljenja nadzorništva ali občnega zbora;

- e) nadzorovati blagajniško poslovanje in knjigovodstvo, pregledovati sklenjene blagajniške račune ter skrbeti, da se blagajniške zaloge nalagajo varno in obrestonosno;
- f) pred 1. decem. vsako leto pregledati bilanco (končni račun) in pa letni račun za preteklo leto ter ga s primernimi predlogi predložiti nadzorništvu.

§ 21.

Predstojništvo se ne sme spuščati v nevarna podvzeta.

Člani predstojništva, kateri kot taki delujejo izven svojega delokroga, ali nasproti določbam zakona o zadrugah ali teh pravil, odgovorni so osebno in skupno (solidarno) za škodo, ki bi vsled tega nastala (§ 23. z. z.).

Predstojništvo je odgovorno občnemu zboru za to, da izpolnjuje vse določbe pravil in vse po pravilih veljavne sklepe občnega zbora (§ 34. z. z.).

§ 22.

Predstojništvo se zbere v rednih sejah vsaj po enkrat na mesec, ne da bi se izdajala posebna vabila. Čas in kraj sejam se vsako leto določita v prvi seji, katero ima predstojništvo po občnem zboru, ter to velja toliko časa, dokler predstojništvo ne sklene kake premembe.

Izredne seje sklicuje predstojnik, kolikorkrat je to potrebno, da se rešijo opravilne zadeve, ali če zahtevata vsaj dva člana predstojništva ali pa nadzorništvo. K tem sejam mora predstojnik člane predstojništva povabiti pismeno, ter mora navesti predmete, o katerih se bo razpravljalo; poleg tega pa mora tudi načelniku nadzorništva naznaniti, da bo seja.

§ 23.

Sklepi predstojništva so veljavni, če jih v pravilni seji skleneta vsaj dva člana predstojništva, če so vpisani v zapisnik in podpisani.

Če predmet posvetovanju in sklepanju zadeva posebne koristi kakega člana predstojništva, ali njegovo ženo, otroke, brate ali sestre, ali pa svaštvo v enakem kolenu, mora dotični član odstopiti.

§ 24.

Predstojnik predstojništva mora po pravilih in po pravilniku izvrševati zadrugna opravila, oziroma izvrševanje voditi. Imeti mora od blagajne drugi ključ, ter je z blagajnikom vred odgovoren za zadrugno premoženje, pa tudi za natančno poslovanje.

Kot pravi zadrugni voditelj mora:

- a) podpisovati zadrugne dopise in hraniti zadrugni pečat;

- b) skrbeti, da predstojništvo izpolnjuje dolžnosti, ktere mu nalaga zakon o zadrugah;
- c) strogo nadzirati blagajniško poslovanje ter knjigovodstvo, opiraje se na veljavne sklepe predstojništva, nakazovati izplačila, z blagajnikom vred sklepati blagajniške račune (knjige) ter sestavljati letne in končne račune in skrbeti, da se ti izkazi pravočasno pregledajo in odobrijo;
- d) vabiti k izrednim sejam predstojništva in k združnim občnim zborom, izvzemši slučaje, ktere določuje § 30., odstavek 3., tem sejam in zborom predsedovati ter jim imenovati zapisnikarja;
- e) pri rednem občnem zboru pregledno poročati o združnem stanju in delovanju predstojništva.

§ 25.

Združna blagajniška opravila opravlja blagajnik, kterega izvoli občni zbor. Blagajnik je ob enem knjigovodja.

Blagajnik je s predsednikom vred zadrugi odgovoren za združno premoženje in za natančno poslovanje.

Nadzorništvo.

§ 26.

V nadzorništvu je članov: načelnik, njegov namestnik in drugi člani. Vse te voli redni občni zbor izmed možkih združnikov — izvzemši člane predstojništva — na tri leta.

Vsako leto izstopi na dan občnega zbora tretjina članov iz nadzorništva. Tiste, ki izstopijo prvi dve leti, določi žreb. — Člani, ki izstopijo, se lahko zopet volijo.

Člani nadzorništva, ki izstopijo vsled navedene določbe, ali se sploh odpovedó, pa tudi njihovi namestniki, morajo toliko časa opravljati svojo službo, dokler je ne nastopijo njihovi nasledniki.

Prvo nadzorništvo voli občni zbor, kteri mora zborovati takoj, ko se ustanovi zadruga.

§ 27.

Občni zbor lahko vsak čas prekliče izvolitev kakega člana nadzorništva (§ 24. z. z.).

§ 28.

Če iz nadzorništva kak član izstopi ali je stalno zadržan, izvoli mu nadzorništvo namestnika za čas do prvega občnega zbora, pri katerem se izvrše dopolnilne volitve.

V občnem zboru izvoljeni člani so voljeni za toliko časa, za kolikor so bili oni, na katerih mesto stopijo.

§ 29

Člani nadzornišva se poverijo z dotičnim volilnim zapisnikom občnega zbora, oziroma nadzornišva.

Nadzornišvo zastopa načelnik, če je zadržan ta, njegov namestnik, in če sta zadržana oba, zastopa je član, katerega izmed sebe izvoli nadzornišvo.

§ 30.

Nadzornišvo nadzoruje združno poslovanje ter mora skrbeti, da se vse vrši tako, kakor zahtevajo pravila, kakor določujejo sklepi občnega zbora in pa, kakor sklene samo.

Nadzornišvo sme kadarkoli pregledati združne uradne spise in poslovne knjige ter zahtevati, da se mu pokažejo zaloge v blagajni in da se mu vse potrebno pojasni. Ako vidi, da se predstojništvo ali kak član njegov ne meni za določbe zakona, pravil ali poslovnika, ali so se sploh oškodovale združne koristi, opravičeno je nadzornišvo uporabiti vsa sredstva, ktere se mu zde potrebna za varstvo združnih koristij.

Nadzornišvo ima pravico, posamezne člane predstojništva ali pa vse predstojništvo začasno odstaviti do občnega zbora, ki se ima sklicati v osmih dneh in kateri to zadevo reši. Kakor hitro se ravna o sklepih, zadevajočih člane predstojništva, tedaj namestu predstojnika občni zbor skliče ter mu predseduje načelnik nadzornišva ali pa njegov namestnik.

Nadzornišvo ima pravico zahtevati, da se kadarkoli skliče seja predstojništva ali občni zbor; mora pa to storiti tedaj, če spozna, da so združne koristi v nevarnosti.

§ 31.

Nadzornišvo mora zlasti:

- a) izdelati opravljenik za predstojništvo in za blagajnika ter predpise za knjigovodstvo; v slučaju pa, če bi odstopil, umrl ali bil zadržan kak član predstojništva ali nadzornišva, skrbeti za dopolnilne volitve in izvoliti namestnike;
- b) letni in končni račun ter predloge vsako leto pregledati do 1. maja ter o njih in o drugem svojem delovanju poročati rednemu občnemu zboru (§ 24. z. z.).
- c) na predlog predstojništva sklepati o pooblastitvi predstojništva, da se spušča v pravne prepire in da sklepa pogodbe;
- d) združgo zastopati pri sklepanju pogodeb s člani predstojništva in v pravnih prepirih, kadar to sklene občni zbor;
- e) vsako leto redno trikrat nenadno pregledati poslovanje in blagajno, ter pri tem posebno gledati na to, da je imenik združnikov tak, kakoršen je predpisan.

§ 32.

Pri pregledovanju poslovanja in blagajne mora nadzorništvo posebno na to paziti:

- a) ali so se sprejeli v zadrugo le taki člani, kateri se po pravilih smejo sprejeti, ali so se sprejeti ravnali po določbah pravil ali so se vpisali pravilno v imenik zadružnikov in ali ni treba kakega zadružnika izključiti;
- b) ali ne manjka kako pismeno naznanilo, oziroma kaka odpoved onih, ki so izstopili, in ali je čas izstopa označen in pravilno vpisan;
- c) ali so se oglasila, naznanila in razglasi, kakor jih zahteva zakon o zadrugah, razglaševala pravočasno;
- d) ali so zapisniki predstojništva in občnega zbora pravilno spisani in podpisani, ali ne manjka kako predstojnikovo nakazilo pri dohodkih ali troških, ali se sklepi predstojništva strinjajo z nakazili predstojnikovimi in z zapiski v knjigah, ali so za posamezne izdatke računom pridejana prejemna potrdila (pobotnice) in ali se knjige sploh pravilno vodijo;
- e) ali sta blagajnik in predstojnik redno sklenila vsak mesec blagajniške račune;
- f) ali je ostanek, ki se pokaže pri sklepu knjig, res v blagajni;
- g) ali se dolгови redno plačujejo;
- h) ali so se deleži pravilno vplačevali in izplačevali;
- i) ali se je glede tega, kako naj se porabi dobiček in kako pokrije izguba, ravnalo strogo po zadružnih pravilih in po sklepih občnega zbora.

Kadar se pregleda poslovanje in blagajna, spisati se mora o tem zapisnik in vsak nedostatek se mora posebej navesti. Potem se zapisnik podpiše.

§ 33.

Nadzorništvo je zadrugi odgovorno, da se vse navedene dolžnosti izpolnjujejo. Ako bi bilo treba, mora načelnik skrbeti, da občni zbor odstavi nemarne člane in voli namestnike.

Člani nadzorništva so odgovorni za škodo, ktera bi nastala, ako bi ne izpolnjevali svojih dolžnostij (§ 24. z. z.).

§ 34.

Da nadzorništvo reši svoje posle, zbrati se mora vsaj štirikrat na leto, v enakih presledkih. Poleg tega pa mora načelnik tolikrat sklicati seje, kolikorkrat se mu zdi potrebno ali to zahteva tretjina članov nadzorništva ali pa predstojništvo.

K vsaki seji nadzorništva mora načelnik ali njegov namestnik

člane pismeno povabiti ter jim ob enem naznaniti, o čem se bo razpravljalo.

§ 35.

Sklepi nadzornišтва so veljavni, če se sklenejo z večino glasov v pravilni seji, pri kateri je navzočih nad polovico članov, če so vpisani v zapisnik in podpisani. Kadar je na obeh straneh enako glasov, določi sklep glas načelnikov.

Če predmet posvetovanju in sklepanju zadeva posebne koristi kakega člana nadzornišтва, njegovo ženo, otroke, brate ali sestre, ali pa svaštvo v enakem kolenu, mora dotični član odstopiti.

Sklepe izvrši načelnik, če je zadržan ta, njegov namestnik, in če je zadržan tudi ta, izvrši jih član, katerega izmed sebe izvoli nadzornišтво.

Občni zbor.

§ 36.

Pravice, katere imajo zadružniki v zadevah zadruga, izvršuje občni zbor, h kateremu lahko pride vsak zadružnik.

§ 37.

Občni zbor zboruje vsako leto enkrat, in sicer, če le moči v drugi polovici meseca decembra. Občni zbor pa lahko sklene, da zboruje drugokrat.

Izredni občni zbori se morajo sklicati, kadar to sklene predstojništvo ali občni zbor, ali pa zahteva desetina zadružnikov. Zadnji morajo v tem slučaju predstojniku ali, če se pritožujejo zaradi kakega člana predstojništva, načelniku nadzornišтва poslati pisano prošnjo, v kateri navajajo namen in vzroke sklicanju.

§ 38.

Občni zbor se skliče na ta način, da se izda okrožnica, katere vsebino morajo izvedeti vsi zadružniki, ter z javnimi razglasi, v katerih se objavijo predmeti obravnavanja. Občni zbor navadno skliče predstojnik. Če pa gre za reči, zadevajoče člane predstojništva, skliče ga načelnik nadzornišтва, oziroma njegov namestnik.

Če predstojnik ne skliče pravočasno občnega zbora, opravičen je za to načelnik nadzornišтва, oziroma njegov namestnik, če je zadržan načelnik. Če tudi ta dva občnega zbora ne skličeta ob določenem času, sme to storiti vsak član predstojništva ali nadzornišтва.

Oni, ki so dolžni sklicovati občne zборе, se k temu lahko prisilijo zakonskim potom z denarnimi kaznimi.

§ 39.

Če gre pri občnem zboru za razpust zadruga, od sklicanja pa do zborovanja ne sme biti manj nego 30 in ne več nego 60 dni; če gre za premembo pravil, ne sme biti manj nego 14 in ne več nego 30 dni; pri drugih občnih zbora ne manj nego 8 in ne več nego 14 dni.

Redni občni zbor se mora sklicati v določenem času.

Izredni občni zbori, kateri zborujejo vsled sklepa predstojništva ali občnega zbora, se skličejo, kakor določita ta dva; izredni občni zbori pa, kateri se skličejo vsled zahtevanja nadzornišтва ali zadružnikov, sklicati se morajo vsaj v 8 dneh od tistega dne, katerega se je vložila prošnja.

§ 40.

Dnevni red občnemu zboru določi tisti, kdor ga skliče. Vendar mora sklicatelj vanj sprejeti vse predloge, katere mu pred sklicanjem naznani predstojništvo, nadzornišтво ali pa vsaj četrtina zadružnikov.

O predmetih, kateri v vabilu niso naznanjeni, se ne more sklepati; vendar pa se pri vsakem občnem zboru lahko predlaga, posvetuje in sklone, da se skliče izreden občni zbor (§ 30. z. z.).

Predlogov, o katerih se le posvetuje in ne sklepa, v vabilu (razglasu) ni treba navajati (§ 30. z. z.).

§ 41.

Občnemu zboru navadno predseduje predstojnik predstojništva, če je zadržan ta, pa načelnik nadzornišтва, oziroma njegov namestnik. Kadar se sklepa o rečeh, ki zadevajo predstojništvo, predseduje načelnik nadzornišтва, oziroma njegov namestnik.

Če so ti zadržani, ali če zadružniki mislijo, da naj iz katerihsibodi vzrokov ne predsedujejo, izbere si občni zbor lahko katerega-koli zadružnika za predsednika.

§ 42.

Če so se vabila na občni zbor, v katerih so naznanjeni predmeti posvetovanju, izdala, kakor je predpisano, je občni zbor sklepčen, naj se ga vdeleži kolikorkoli zadružnikov; izvzet je le slučaj, če naj bi se sklepalo o preuredbi pravil ali o razpustu zadruga.

§ 43.

Občni zbor sklepa s splošno večino glasov navzočih zadružnikov. Sklepi vežejo vse zadružnike. Če pa naj se preuredi pravila ali razpusti zadruga, veljavni so sklepi le tedaj, če se sklonejo tako, kakor zahtevata §§ 66. in 69.

Vsak zadružnik sme pri občnem zboru pri vsakem glasovanju tolikrat glasovati, kolikor ima deležev

Če so zadružniki zadržani, smejo koga pooblastiti, da glasuje zanje. Pooblaščenec pa mora biti zadružnik in sme zastopati le enega zadružnika.

Glasuje se s tem, da zadružniki vstanejo in obsedé ali vzdignejo roke. V posameznih slučajih pa občni zbor izrecno lahko sklene glasovanje po imenih, ali pa tajno glasovanje z volilnimi listi.

Predsednik občnemu zboru tudi glasuje; pri enakem številu glasov pri javnem glasovanju določi sklep glas predsednikov, če je število glasov pri tajnem glasovanju z volilnimi listi enako, to znači, da se predlog ne sprejme.

§ 44.

Vsakoletni redni občni zbor voli v predstojništvo in nadzorništvo toliko članov, kolikor jih izstopi po pravilih.

Dopolnilne volitve se lahko izvrše pri vsakem občnem zboru.

Voli se s splošno večino glasov navzočih zadružnikov, in sicer tajno, z volilnimi listi.

§ 45.

Volitve se vrše posebej:

- a) za predstojnika,
- b) za načelnika, njegovega namestnika in druge člane nadzorništva.
- c) za druge člane predstojništva.

Izid vsake volitve se mora takoj naznaniti. Če se pri glasovanju ne doseže večina, pride v ožjo volitev dvakrat toliko članov, kolikor jih je treba voliti, in sicer tisti, kateri so pri prvem glasovanju dobili največ glasov. Pri enakem številu glasov odloči žreb. Žrebat mora predsednik.

§ 46.

Občni zbor ima vrhovno nadzorstvo nad vsemi zadružnimi zadevami. Posebno pa mora:

- a) nadzirati vse poslovanje, posebno delovanje nadzorništva;
- b) pri vsakem občnem zboru sklepati o odobrenju letnega in končnega računa, dajati predstojništvu in nadzorništvu gledé računov in poslovanja absolutorij;
- c) določiti najvišjo vsoto, do ktere sme predstojništvo vzeti na posodo, ter sklepati o predlogih, kateri priporočajo povečanje te pravice;
- d) dovoljevati blagajniku odškodnino za njegov trud;

- e) določevati, ali naj zadruga stopi v zvezo s kako drugo zadrugo, ki ima enak namen, ter o zvezi s kakim večjim, zupanja vrednim podvzetjem ali zavodom, kateri bi uravnaval denarne zadeve, t. j. plačeval primankljaje ter prevzemal preostanke;
 - f) kot najvišja instanca razsojati vse pritožbe proti poslovanju, potem, če bi bilo treba odstavljati posamezne člane predstojništva in nadzorništva ter odločevati, kako naj se poravnajo pravni prepiri s člani predstojništva in nadzorništva.
- Če ima občni zbor kak praven prepir s člani nadzorništva, zastopajo ga pooblaščenici, katere voli občni zbor (§ 25. z. z.);
- g) voliti razsodišče, katero poravnava prepire;
 - h) razsojati pritožbe, če se je komu odrekel sprejem v zadrugo.

Sredstva podvzetja.

§ 47.

Sredstva podvzetju so:

- a) deleži zadružnikov,
- b) posojila,
- c) drugi dohodki.

Posojila.

§ 48.

Fredstojništvo sme v potrebi jemati na posodo, v kolikor je v to pooblasti občni zbor. Posojila pa se morajo vzeti na dolge obroke ter morajo biti taka, da se v določenem času amortizujejo (po malem izplačajo).

Če le moči, naj posojila ne bodo večja in naj se tako vračajo, da se bodo obresti in tiste vsote, ki se vračajo, vsaj pokrivalo (popolnoma plačevale) z zneskom, kateri se po § 51. odtegne od skupička za mlečne izdelke.

Ako bi razmere nanesele, da bi bilo treba več na posodo vzeti nego je določil občni zbor, sklicati se mora občni zbor takoj, kateri o tem sklène.

Mlekarnični voditelj.

§ 49.

Tehniško vodstvo ima v rokah mlekarnični voditelj, kateri je podložen predstojništvu.

Pogodbo z mlekarničnim voditeljem sklène predstojništvo. V ti pogodbi se označi voditeljev delokrog ter se navede pravica obojestranske šestmesečne odpovedi.

Predstojništvo sme od mlekarničnega voditelja zahtevati tudi varščino.

Poslovno leto in knjigovodstvo.

§ 50.

Zadružno računsko in poslovno leto se prične dne 1. oktobra ter neha dné 31. septembra.

Knjige in blagajna se morajo voditi, knjige in letni računi sklepati ter končni računi sestavljati po trgovskih načelih.

Razdelitev skupička za mlečne izdelke.

§ 51.

Blagajnik mora s predstojnikom redno vsak mesec skleniti blagajniške račune ter jih predložiti predstojništvu v pregled.

Dohodki za prodane mlečne izdelke se vsak mesec razdelé zadružnikom v razmerju z množino mleka, katero so oddali v mlekarino; vsled tega skupiček prav za prav ni dohodek zadruga, marveč je le prehodna postavka v knjigovodstvu.

Pač predstojništvo odtegne zadružnikom vsaj po $\frac{1}{2}$ krajcarja (1 vin.) za vsak kilogram mleka. Občni zbor to vsoto lahko poveča.

Razdelitev skupička za postranske mlečne izdelke.

§ 52.

Tudi skupiček za postranske mlečne izdelke se razdeli, kakor je to navedeno v § 51.

Vendar se zadružnikom nekoliko odtegne (§ 51.) — koliko, določi predstojništvo — in sicer toliko, da se tekom in koncem poslovnega leta pokrijejo gospodarski troški in drugi izdatki (izvzemši obrestovanje in vračanje dolgov) ter morebitne poslovne izgube.

§ 53.

Ako dohodki, katere predpisujeta § 51. v 3. odstavku in § 52. v 2. odstavku, ne zadoščajo, da bi zadruga mogla z njimi pokriti navedene troške, odtegne predstojništvo zadnji mesec poslovnega leta od zadružniških dohodkov, da, če le moči, pokrije primankljaj.

§ 54.

Kar od v §§ 51. do 53. navedenih dohodkov iz odbitkov še ostane, kadar so se pokrili zadružni troški, pripiše se zadružnemu premoženju (v aktiva), če pa kaj zmanjka, pripiše se dolgovom (v pasiva) končnega letnega računa (bilance).

Letni in končni račun.

§ 55.

Blagajnik mora vsako leto vsaj do 1. februarja skleniti letni ter primerjalni končni račun (bilanco) za preteklo poslovno leto, predložiti jih z vsemi potrjenimi prilogami predstojniku, da jih pregleda, potem pa morata oba račune podpisati in do 1. marca predložiti predstojništvu.

§ 56.

V letnem računu morajo biti zapisani vsi dohodki in troški celega leta, razdeljeni po glavnih rubrikah, kakeršne so predpisane za knjigovodstvo.

§ 57.

Primerjalni račun (bilanco) je treba sestaviti po trgovskih načelih, ter mora obsegati:

A. Aktiva (premoženje), in sicer:

- a) gotovino v blagajni konci leta;
- b) vrednost surovih pridelkov in izdelkov;
- c) vrednost nepremičnin po odbitku vsaj 2°/_o na leto;
- d) vrednost premičnin po odbitku vsaj po 10°/_o na leto;
- e) vrednost strojev po odbitku vsaj 10°/_o na leto;
- f) vrednost orodja in priprav po odbitku vsaj 15°/_o na leto;
- g) vrednost živega inventarja;
- h) vrednost prevoznih naprav (voz) po odbitku vsaj 20°/_o na leto;
- i) različne tujatve po tedanji vrednosti.

B. Pasiva (dolgove), in sicer:

- a) imovino, kar je imajo tirjati združniki;
- b) rezervni zaklad;
- c) različne dolgove;
- d) druge morebitne troške, ki niso še pokriti.

C. Dobiček ali izguba.

§ 58.

Predstojništvo mora letni in končni račun pregledati: če je kaj napačnega, mora to popraviti ter račune in svoje predloge (o porabi dobička i. t. d.) do 1. aprila predložiti nadzorništvu.

Nadzorništvo tudi natančno pregleda račune in predloge, in, če najde kaj nedostatkov ali če ima proti čemu pomisleke, naznani jih predstojništvu, da jih odstrani; potem sestavi poročilo za občni zbor ter je odda z računi in prilogami vred do 31. maja predstojniku.

Predstojnik mora letni in končni račun, predloge, ki se bodo o njih stavili občnemu zboru, in poročilo nadzorništva od 1. aprila

naprej razpoložiti, da jih vsak zadružnik lahko pregleda, to se mora zadružnikom naznaniti, kadar se jim pošljejo vabila k občnemu zboru.

§ 59.

Občni zbor sklepa o potrditvi letnega in končnega računa ter o porabi dobička, oziroma o pokritju izgube, kakor določajo pravila.

Računski sklep.

§ 60.

Predstojništvo mora — če se noče izpostaviti postavnim kaznim zaradi nereda — vsako leto vsaj do 1. julija vdeležen-cem naznaniti sklep letnega in končnega računa za preteklo po-slovno leto. V tem naznanilu je posebno treba navesti, koliko zadružnikov je imela zadruga ob sklepu računov, koliko jih je med (poslovnim) letom pristopilo in izstopilo ter koliko deležev je imela zadruga ob sklepu računov in koliko se jej jih je med (poslovnim) letom odpovedalo (§ 22. z. z.).

Izven tega mora predstojništvo — da ne zapade postavnim denarnim kaznim — v 8 dneh po odobrenju računskih sklepov poslati njih prepis c. kr. deželni vladi potom c. kr. okrajnega glavarstva (§ 35. z. z.).

§ 61.

Predstojništvo je dolžno — da se izogne postavnim kaznim zaradi nereda — dati vsakemu zadružniku prepis potrjenih račun-skih sklepov ter jih podpisati, če dotičnik to zahteva in prepis plača (§ 35. z. z.).

Dobiček in rezervni zaklad.

§ 62.

Dobiček (§ 57. C. in § 59.) se steka v rezervni zaklad.

Izguba.

§ 63.

Morebitna izguba (§ 57. C. in § 59.) se v prvi vrsti pokrije iz rezervnega zaklada. Če ne zadostuje rezervni zaklad, sklene občni zbor, da se od podvzetnih deležev odpiše primeren znesek.

Če tudi potem še ostane del izgube nepokrit, skleniti mora občni zbor, da zadružniki v pokritje tega nedostatka nekaj do-plaćajo, in sicer v razmerju z deleži. Plačati je treba v pri-mernem roku. Če bi bilo treba, se ta doplačila lahko iztožijo, ter se zadružniki izrecno podvržejo malotnemu (bagatelnemu) postopanju.

§ 64.

Rezervni zaklad se mora posebe upravljati ter pupilarno varno naložiti. Rezervnemu zakladu je v prvi vrsti namen, da pokriva morebitne zadružne primanjkljaje in izgube.

Rezervni zaklad je zadružna svojina. Zadružniki osobno nimajo deležev v njem in, dokler obstoji zadruga, ne morejo zahtevati, da bi se razdelil.

Zadružna naznanila.

§ 65.

Zadružna naznanila se nabijajo na zadružno naznanilno desko v uradnici če treba, objavijo se v časopisu „Kmetovalec“, izhajajočem v Ljubljani, v kolikor za nekatera naznanila ne veljajo postavni predpisi.

Prememba pravil.

§ 66.

Ta pravila lahko premeni občni zbor. Pri tem pa je treba pomniti to-le:

Določbe o razhodu zadruge premeniti ali ta pravila preklicati in vpeljati nova se morejo le tedaj, če v pravilno sklicanem občnem zboru vsaj $\frac{3}{4}$ vseh zadružnikov za to glasuje.

Sicer pa o premembi pravil občni zbor lahko sklepa, če je navzočih več nego polovico zadružnikov; sklepa se s splošno večino glasov navzočih zadružnikov. Če k občnemu zboru, ki se skliče v napominani namen, ne pride zadostno število zadružnikov, sniti se mora v 14 dneh drug občni zbor, ki pa sklepa le o istih predmetih. Ta občni zbor je sklepčen ne glede na število navzočnikov.

§ 67.

Vsaka prememba pravil se mora — da se predstojništvo izogne postavnim kaznim zaradi nereda — naznaniti sodišču, ki vodi zadružni register, in ob enem se mora predložiti tudi overjen prepis dotičnega sklepa občnega zbora. Sklep je le v toliko treba javno oznaniti, v kolikor se z njim premené v prejšnjih naznanilih označene določbe. Sklep nima pravne veljave, dokler se ne vpiše v zadružni register (§ 9. z. z.).

Izven tega mora predstojništvo — da se izogne postavnim denarnim kaznim — vsako premembo pravil v 8 dneh od tedaj, ko se je vpisala v zadružni register predložiti po c. kr. okrajnem glavarstvu c. kr. deželni vladi (§ 35. z. z.).

Prvi občni zbor.

§ 68.

Pri sklicanju zbora, na katerem se ustanovi zadruga, se ni treba ozirati na določbe, ki določujejo pravila za sklicevanje občnih zborov, ampak tisti zborovalci, ki so kot ustanovniki podpisali pravila ali pristopnice, snidejo se pod predsedstvom v § 73. imenovanega predstojnika takoj k prvemu občnemu zboru, ki izvoli člane nadzornišva ter lahko sklepa, kakor vsak na podlagi pravil sklican občni zbor.

Razhod zadruge.

§ 69.

Zadruga se lahko prostovoljno razide, če v občnem zboru, ki se ob določenem času skliče v ta namen, za to glasujejo $\frac{2}{5}$ vseh zadružnikov.

Če se ne snide zadostno število zadružnikov, skliče se drug občni zbor, da reši dotični dnevni red, ter je sklepčen, naj bode navzočih kolikorkoli zadružnikov, in sicer je sklep veljaven, če za razhod glasuje $\frac{3}{4}$ navzočnikov.

§ 70.

Razhod zadruge mora predstojništvo naznaniti na pristojno mesto, da se vpiše v zadružni register, ob enem pa mora tudi skrbeti, da se trikrat objavi v tistih listih, v katerih naznanja take vpise. S to objavo je tudi treba upnike pozvati, da se oglašé pri zadrugi (§ 40. z. z.).

§ 71.

Gledé prisilnega razpusta zadruge veljajo §§ 37.—39., gledé razhoda vsled konkurza §§ 36., 49., 52. in 60.—75. in gledé likvidacije §§ 41.—52. zakona o zadrugah.

Razsodišče.

§ 72.

Prepire o tem, kako naj se umevajo posamezne določbe zadružnih pravil, ter prepire zadružnikov o drugih zadružnih rečeh poravnava razsodišče, katero postavi občni zbor. Proti odločbi razsodišča se ni moči nikamor pritožiti.

Prvo predstojništvo.

§ 73. Člani prvega predstojništva so:

Herman Debevec, predstojnik;

Tomo Drugović, tajnik;

Peter Del Linz, blagajnik.

HRUŠEVJE, dné 6. avgusta 1899.